

KUŽIŠ ?!

LIST ZA MLADEŽ - 17. LIPNJA 2011. - BROJ 44-45

IZDVAJAMO:

TEMA:

Neodgovorni motociklisti – prijetnja sigurnosti prometa – 6-7

ISKUSTVA:

Državna matura u Hrvatskoj – 9

GLAZBA:

Monika Barat – 10

POSTER:

Marko Tolja – 12-13

INTERVJU:

JINX – 20-21

FOTO MJESECA

KUŽIŠ ?!

List je besplatan

Osnivač:

NIU »Hrvatska riječ«

Nakladnik:

NIU »Hrvatska riječ«
Trg cara Jovana Nenada 15/II
24000 Subotica

Za nakladnika:

Ivan Karan

Urednik izdanja:

Davor Bašić Palković

Suradnici:

Antonija Sudarević, Marija Mukić,
Ivana Rudić, Anita Klinac

Lektura:

Katarina Vasiljčuk

Redaktura:

Zvonimir Perušić

Korektura:

Mirko Kopunović

Tehnički prijelom:

Thomas Šujić, Jelena Ademi

Fotografije:

Zoran Vukmanov Šimokov, Vedran Jegić

E-mail:

kuzis07@gmail.com

Web:

www.hrvatskarijec.rs

Tisak:

»Rotografika« d.o.o. Subotica

List izlazi uz potporu
Tajništva za informiranje
Autonomne Pokrajine Vojvodine,
kao i uz povremenu potporu
Pokrajinskog tajništva
za kulturu i Ministarstva
kulture Republike Srbije

Početi od sebe

Piše:

Pero Peić Tukuljac

Besposlica i bezidejnost more naše mlade, olako otvarajući vrata, nažalost, sociopatskim oblicima ponašanja. Višak energije i njihova nemogućnost da iskažu svoje potencijale (a za takvo stanje nisu odgovorni samo »odrasli« koji kreiraju društvenu klimu) zna voditi u agresiju. Nije da se to odnosi samo na mlade. Sav ovaj naš balkanski svijet je takav, ali ipak ja bih se na mladima zadržao, ponešto zbog toga što je ovaj časopis namijenjen njima (što ne znači da za čitanje postoji starosna granica – naprotiv!). Ponešto i zbog toga jer se i sam osjećam mladim. A i zato što svijet ostaje na mladima, ili bolje reći – na nama, dragi moj Čitatelju.

Tko je iz Subotice sigurno zna, a možda i drugi znaju, za onaj Plato Zorana Đinđića. Sve u svemu, taj mi je plato baš bio trn u oku. Sad je tamo nikao

nekakav caffee bar s vrhom iza one skulpture iz koje curi voda i koja sliči košarkaškoj ploči, barem meni. Lijepo bogami. Ali to zapravo nema nikakve veze s mladeži. Odnosno ima: ovo je još jedan način za potrošiti novce. Valjda su se zato kafići i prorijedili, zbog toga što mladi nemaju novca.

Da nije da samo kukam, podsjećam kako su prije koju godinu u gradu napravili taj skate park, koji funkcionira, ali to je pobogu samo za skatere. Eto, bio je u centru grada turnir za mlade odbojkaše i odbojkašice. To je super, ali kao što nisu svi skateri, tako nisu svi niti odbojkaši. Mogao bih ovako nabrajati još poprilično dugo. A na svakom happeningu napisano je pravilo da je pokazatelj uspješnosti ako publike ima u većem broju od sudionika događaja. Osim kad se trči kros. E sad, problem je kad to i ne bude tako. A tako zna biti

i u skate parku. Publike nema, ili vrlo rijetko. Čini se kako je zanimljivije sjediti u kafićima, piti kavu, sok ili pivo koje se toliko reklamira da mu naprosto ne možeš odoljeti.

Ovo što se dešava nije samo stvar moga okruženja, nego je to prisutno svugdje u zemlji, i u većim sredinama. Mladi su, moj je dojam, na marginama i prepušteni su sami sebi. Hvala dragome Bogu pa ima mladih i onih malo starijih entuzijasta koji se bore napraviti nešto i da to traje u kontinuitetu. Ima tu nekoliko bendova s autorskom, ali pazite Čitatelju »autorskom« glazbom, te onih koji se trude organizirati kulturne događaje (izložbe, koncerte, književne večeri...). Nerijetko se desi da publike tamo bude manje nego li izvođača/sudionika, ali čini mi se da se i to polako mijenja. Nisu baš svi »grandovci«. O ukusima ne vrijedi raspravljati, ali

što je bilo previše, previše je!

Pričam o ljudima koji se trude napraviti nešto. I ja se trudim biti dio toga, katkad pokušavam promijeniti nešto svojim skromnim proznim i poetskim djelovanjem. Ali ima različite publike. Ljudi koje ja poznajem, a tako i prijatelji mojih prijatelja, tolerantni su i otvoreni. Plješću od srca kad im se štogod svidi, a kad im se štogod ne svidi i onda plješću, ali usput i zvižde i prozivaju. Ne osuđuju, i ako se s nečijim životnim stilom ne slažu, onda ne reagiraju agresivno.

Svjestan sam kako vremena svakim trenom ponestaje te moram pokušavati iskoristiti ga na najbolji mogući način, bez obzira koliko bio uspješan u tome. Sutra je novi dan, vreo i potencijalno dosadan, hajmo ga učiniti drukčijim od drugih. Kužiš!

KARLA RUDIĆ, OŠ »MATKO VUKOVIĆ« U SUBOTICI

Učenica generacije

*Odlučila sam se za gimnaziju jer poslije nje mogu upisati bilo koji fakultet * Željela bih biti stomatologinja*

Karla Rudić je ovogodišnja učenica generacije u Osnovnoj školi »Matko Vuković« u Subotici. Pohađala je hrvatski odjel u istoj školi. Iako vam je vjerojatno poznata od ranije, kao nagrađivana recitatorica ili glumica Hrvatske čitaonice iz Subotice, njezin školski uspjeh bio je povod za razgovor s njom.

Učenica si generacije ove godine, kakav je to osjećaj?

Osjećaj je divan i jako sam sretna zbog toga, znam da je to samo titula i priznanje, ali imati to priznanje i tu titulu velika je čast.

Jesi li puno pozornosti poklanjala tome?

Uvijek sam govorila kako mi je važno biti vukovac, a o učeniku generacije, da budem iskrena, nisam često razmišljala.

Kako su tvoji prijatelji reagirali na priznanje koje si dobila?

Moji su prijatelji sretni zbog toga i svi su mi čestitali.

Možeš li nam odati recept za postizanje takvog uspjeha?

Nema recepta. No, mogu vam dati mali savjet. Uvijek, ali uvijek imajte vremena za svoje prijatelje i obitelj, jer uz odličan uspjeh moraš biti i komunikativan, kako bih rekla, moraš biti kompletna ličnost.

Angažirana si na puno mjesta, recitatorica si, glumila si u više predstava.

Kako si uspjela uskladiti sve te obveze s učenjem?

Pa, ono što voliš nije teško, meni stvarno nije teško učiti, a navečer ići na probe, to mi je na neki način hobi.

Uspiješ li naći vremena za prijatelje?

Kao što sam i rekla, uvijek nađem vremena za prijatelje, preko vikenda a nekada i preko tjedna.

Sada počinje jedno novo razdoblje. Koju srednju školu želiš upisati i zašto si baš nju izabrala?

Da, počinje i na neki način mi je drago. Odlučila sam se za gimnaziju jer poslije nje mogu upisati bilo koji fakultet.

Koja su tvoja predznanja o željenoj školi?

Moja sestra Ivana je maturantica te škole, tako da sam se kod nje raspitala.

Znamo da si ambiciozna, imaš li možda već neku ideju o tome što bi željela postati u životu?

Normalno, želim biti stomatologinja, zapravo mi se želje vrte oko biologije.

Sigurno se voliš zabavljati, možeš li nam reći koja ti je omiljena glazba?

Uglavnom slušam pop glazbu.

A tvoj omiljeni film?

Omiljeni mi je film definitivno »Gospodar prstenova«, ali volim i »Harry Pottera«.

Budući da se baviš glumom, koji su ti omiljeni glumac, odnosno glumica?

Omiljeni glumci su mi Freddie Prinze Jr. i Tom Cruze. A omiljenu glumicu baš i nemam.

Vjerojatno voliš čitati, koja te se knjiga dosad najviše dojmila?

Mnogi moji vršnjaci mrze čitanje, ali ja volim čitati. Omiljena knjiga mi je »Harry Potter« (svi nastavci), a od lektira mi je najbolja knjiga »Kći Lotrščaka«.

I za kraj jedno škakljivo pitanje: imaš li simpatiju?

Simpatija? Uvijek postoji netko tko ti se sviđa, ali to ću zadržati za sebe.

Antonija Sudarević

STELA IVKOVIĆ, »VUKOVAC« IZ 4. F U GIMNAZIJI »SVETOZAR MARKOVIĆ«

Imati cilj pola je uspjeha

Stela Ivković jedna je od dvanaest maturantica hrvatskog odjela u subotičkoj Gimnaziji »Svetozar Marković«. No, ono što ju izdvaja jest da je jedina svoje srednjoškolsko obrazovanje završila skroz odličnim uspjehom, odnosno bila »vukovac«.

»Biti jedini skroz odličan đak u razredu, moram priznati, nije ništa osobito«, kaže nam skromno Stela. »Prvo se osjeća ponos i sreća što je trud nagrađen, ali sve se brzo zaboravi zbog novih radnih iskušenja. Ti ugodni osjećaji prisutni su dok na pozornici primaš nagradu za uspjeh, čim siđeš sve se stišava i zaboravlja, a pred sobom vidiš nove izazove na koje treba odgovoriti«, dodaje naša sugovornica koja je i u osnovnoj školi bila »vukovac«.

Jesi li za takvim uspjesima u obrazovanju težila još od malena ili je to samo splet okolnosti?

Oduvijek sam željela biti među najboljima, ništa ne prepuštam slučaju. Kako sam rasla, ta je želja ostala, a s postignućima je postajala snažnija. Zato danas ništa ne mogu uraditi polovično. Dajem sve od sebe u svakom trenutku, a ako je dovoljno dobro da bude nagrađeno, još bolje.

Možeš li nam odati tajnu uspjeha, nekakav recept za dobivanje tolikih petica?

Bitno je imati cilj. Tada je pola uspjeha zajamčeno. Uvijek treba držati taj cilj pred očima, a što je najvažnije, RADITI na njegovom

Dajem sve od sebe u svakom trenutku, a ako je dovoljno dobro da bude nagrađeno, još bolje *

Planiram upisati engleski jezik i književnost u Novom Sadu

ostvarenju. Kad se osjeća umor i kad kažemo: »Ne mogu više«, to je samo signal da se mora jače i bolje raditi. Važno je ne odustati, ići do kraja dok cilj nije ostvaren.

Kako si uspijevala uskladiti učenje i ostale obveze?

Sve ovisi o planiranju. Ako dobro isplaniraš svoje zadatke toga dana imaš za sve vremena. Ništa nije nemoguće i neizvodljivo.

Srednja škola je završena, broj bodova ti je maksimalan, možeš upisati gotovo bilo što, reci nam za koji fakultet si se odlučila i gdje je?

Odlučila sam se za Filozofski fakultet u Novom Sadu, smjer anglistika, tj. engleski jezik i književnost.

Zašto si se odlučila studirati baš engleski jezik?

Ima više razloga. Najpresudniji je taj što volim jezike, a engleski je danas jedan od najvažnijih te sam odlučila spojiti dobro s korisnim.

Hoće li ti odlazak u Novi Sad, dalje od prijatelja i roditelja, predstavljati problem?

U početku sam mislila da neće. To novo okruženje, novi ljudi, nov način života su se činili jako privlačnim. Kako vrijeme odmiče sve više uviđam koliko sam zapravo vezana za Suboticu, obitelj i prijatelje. Ali svakako je izazov na koji želim odgovoriti i vidjeti kako ću se snaći sama. Jako sam radoznala i spremna naučiti nešto novo o sebi u »bijelom svijetu«.

Baviš se i karateom. Do kojeg si pojasa dogurala?

Da. Nositeljica sam braon pojasa.

Koliko dugo treniraš tu borilačku vještinu?

Treniram tri godine.

Kako si uspijevala uskladiti treniranje i školu?

Kao što sam ranije već spomenula, sve ovisi o dobrom planiranju. Malo učiš, a puno treniraš. Šalim se, važan je zdrav pristup radu i obvezama, a za ono što voliš ne moraš posebno tražiti vremena, za to uvijek imaš.

Osvajala si i nagrade na natjecanjima u karateu. Koje ti je natjecanje do sada bilo najdraže?

Osim toga što sam na Prvenstvu Srbije u Čačku osvojila prvo mjesto u borbama pojedinačno, najdraže mi je natjecanje bilo u Prnjavoru gdje sam prvi put nastupala za reprezentaciju Srbije. To je iskustvo neprocjenjivo. Naravno, tu je i Europsko prvenstvo održano u Sékesfehérváru u Mađarskoj koje, iako nisam ništa osvojila, ipak predstavlja ogromno iskustvo veoma značajno za moj daljnji rad.

Koja je tvoja najveća želja i kakvi su ti daljnji planovi?

Imam mnogo želja, ali ona koja je trenutačno aktualna je da upišem fakultet i jednoga dana postanem profesorica engleskog jezika.

Antonija Sudarević

NEODGOVORNI MOTOCIKLISTI KAO PRIJETNJA SIGURNOSTI PROMETA

Gubljenje glave zbog statusnog simbola

Piše: Željka Zelić

Kad sam se nedavno s petka na subotu probudila u 3:30 sati izjutra, pomislila sam da je na pomolu neki novi »lokalni rat« ili da gromovi paraju nebo iznad Subotice. A onda sam, došavši sebi, shvatila da se iza čudnih zvukova koji su dopirali s Beogradske ceste, zapravo krije pravi noćni rat, ali ne vojnika već motociklista koji su se gladni adrenalina, po mojoj pretpostavci, utrkiivali po polupraznom asfaltu Beogradske ceste koja je, počevši od skretanja kod vatrogasaca pa čak do Aleksandrova, »idealna« za noćne utrke motorima. Priznajem, nedostajalo mi je hrabrosti okrenuti »92« i prijaviti buku koju su stvarali dodavanjem gasa, a mogu tek zamisliti kako je bilo onima čije se kuće i zgrade nalaze uz samu Beogradsku cestu. Čak i da sam to učinila, sumnjam da bi moja »dojava« spriječila spomenutu utrku. Ipak, idući puta zasigurno ću barem pokušati, a ostalo prepuštam na savjest ovlaštenima.

Dobro je onomad glazbena skupina Divlje jagode opisala motocikliste u svojoj pjesmi »Motori« kada pjevaju: »U daljini čuju se kao gromovi, auto putem prolaze kao vjetrovi. Odlaze na dalek put ko to može znati, samo neki stoper ljut što ih prstom prati.« Kad je prije nepunih godinu dana 31-godišnja Subotičanka Tatjana L. poginula upravo na raskrižju ulica Beogradska cesta i Bajnatska, mnogi su s razlogom bili žalosni, jer je još jedan mladi život izgubljen. A sve su češći naslovi u novinama: »Poginuli motociklisti«, »Smrtno stradao vozač motocikla«, »Motorom usmrtio dječaka« i sl., koji nas upozor-

Za neke je motocikl samo prijevozno sredstvo, za neke stvarna strast koju ipak drže pod kontrolom ili su barem odgovorni u upravljanju njime, no, problem nastaje kada motor postane statusni simbol kojim pojedinci pokušavaju nadomjestiti neke druge, najčešće emocionalne hendikepe

ravaju da je sve više onih koji gube glavu za motorom, ali isto tako, da je sve više onih koji svoj život izgube na motoru.

Oni koji vole divljanje

»Nesnosna buka dvotaktnih mašina koje u pola noći razbijaju san žitelja Ulice Jurija Gagarina na Novom Beogradu, 'dizanje' na zadnji kotač na semaforu kod 'Moskve' u Kralja Milana, 'zavoj' oko Slavije brzinom od 100 kilometara na sat i 'potpisivanje' niz Ustaničku, samo su dio vratolomnog opusa razuzdanih vlasnika dvokotača koji, osim o drakonskim kaznama novog Zakona o sigurnosti u prometu, više ne brinu ni o vlastitoj glavi. Statistika ih odavno svrstava u skupinu 'najugroženijih sudionika u prometu' jer uz danak vlastitoj nepažnji, visoku cijenu po pravilu plaćaju i u nesrećama koje izazivaju drugi vozači. To ih, međutim, ne sprečava da na Facebooku formiraju grupe poput 'Za one

koji vole divljanje motorima', kao ni zabrinute promatrače da se pitaju ima li novi Zakon uopće svrhe.« Ovako je o »fenomenu motociklista« pisao dnevni list Politika. Ništa manje nisu revoltirani niti Novosađani, među kojima je István s Bulevara oslobođenja, koji je za jedne novine posvjedočio: »Imamo jako velik problem s ovim motorima, jer zuje po bulevaru, posebno od raskrižja kod Futoške pijace prema Limanu. Zuje i danju i noću, voze na jednom kotaču i jednostavno se ne može izdržati«, zaključuje István.

Upravo stoga, pokušala sam dokučiti razloge koji mlade ljude navode na to da utrkujući se na »bijesnim motorima« koji vrijede po više tisuća eura, ugrožavaju ne samo vlastiti, nego i tuđi život. Naime, najranjiviji sudionici prometa postaju upravo motociklisti i skuteraši, koji dolaskom toplijih dana, nažalost, pune stupce crnih kronika. Barem tako tvrde novinari koji prate i uređuju ovu rubriku. Zato

tema ovoga teksta nisu »pravi« motociklisti, već fenomen »noćnih utrka« istih, koji u mnogim gradovima postaju ozbiljna prijetnja, ali i smetnja.

Dakako, u cijeloj ovoj priči značajnu ulogu imaju roditelji koji svojoj djeci omogućuju kupnju skupih i brzih motora, ne razmišljajući pri tom da čak

i ako je njihovo dijete odgovorno, neće pokleknuti pod nagovorom društva da se ipak uputi u avanturu noćnih utrka i sl.

Za neke je motocikl samo prijevozno sredstvo, za neke stvarna strast koju ipak drže pod kontrolom ili su barem odgovorni u upravljanju njime, no, problem nastaje kada motor postane statusni simbol kojim pojedinci pokušavaju nadomjestiti neke druge, najčešće emocionalne hendikepe. Tada do izražaja lako dolaze bahatost, neodgovornost, pokušaj da se drugoga »pobijedi« ili nadvlada i time stekne još jedan status u društvu – »nesavladivoga«. Pretpostavljam da je takav način razmišljanja usko povezan s općom situacijom u društvu, u kojem je važnije postati »netko« a ne i »nešto«. Nažalost, takvih je sve više na cesti, a odgovorni za rješavanje toga problema i dalje šute, dok nam je crvena žarulja na alarmu već odavno pregorjela!

Slaba reakcija meritor- nih

Utrke motorista po cesti karakteristične su za sve gradove gdje se po glavnim bulevarima i avenijama vikendom po noći

motociklisti redovito utrkuju, ne ugrožavajući pri tom samo svoj život, već i život svih drugih slučajnih ili namjernih sudionika u prometu. Osobito su im zanimljive vožnje po širokim cestama, prilikom čega se ne zaustavljaju ni na semaforima, što im adrenalin podiže na višu razinu, budući da je time rizik veći.

Pitam se, zbog čega ih policija bespogovorno štiti, jer uvjerena sam, vrlo dobro znaju na koji način i u koje vrijeme se spomenute utrke održavaju. Kad mi je nedavno prijatelj spomenuo kako mu je zbog dvije rezervne žarulje koje su nedostajale u kutiji za rezervne auto žarulje i osigurače, policajac naplatio kaznu od 3000 dinara, shvatila sam da u našoj državi nema pravila, a još manje ima pravde. Mnogi bi rekli, a i sama to kažem, ništa novoga pod suncem. Ipak, kad bi policija malo više patrolirala i noću (osobito tijekom vikenda kad je izraženija i vožnja pod djelovanjem alkohola) i kad bi osim toga imala i dobru volju privesti sve one koji ugrožavaju promet svojim neodgovornim ponašanjem na cesti, puno više bi zaradila nego tražeći dlake u jajetu onima koji nemaju ispravnu »Prvu pomoć« u automobilu.

No, još je čudnije da je sve više dvokotača koji »u pol bijela dana« pokušavaju na cesti izvesti »vratolomije«, vozeći motocikl na jednom kotaču i sl. Prošlogodišnji je to slučaj, kada je na Bulevaru oslobođenja u Novom Sadu na pješačkom prijelazu smrtno stradao dvanaestogodišnji dječak kada je na njega naletio motociklist. Prema neslužbenim podacima, na mjestu nesreće nije

bilo tragova kočenja, a nekoliko očevidaca je ispričalo da su danima prije tragedije viđali motociklista kako na svom plavom »Suzukiju« divlja po gradu. No, članovi novosadskih moto-klubova oštro su osudili divljanje pojedinačnih motociklista, ističući da žele poslati poruku da nisu svi bikeri isti i da za one koji divljaju i nemaju prometnu kulturu, ne smije biti tolerancije.

ŠTO O »PROMETNOJ NEODGOVORNOSTI« MISLE POJEDINCI S INTERNETSKIH FORUMA?

Čemu služe onih 30 din po domaćinstvu za nadzor?! Čemu služe kamere?! Čemu služe vozila i oprema koju je grad dao policiji?! Čemu služi porez kojim plaćamo policiju?! Zašto policija ne dežura na svima bulevarima 24 sata na dan?! Pa za to postoje, a ne da sjede u postajama i kavanama pa da izlaze na teren kada se nešto dogodi. Po dva radara na svaki bulevar i za čas će se čelave bitange i dileri na motorima naći gdje im je mjesto. (N. N.)

Ne mislim da treba generalizirati niti razapinjati bilo koga, iz eto tek tako razloga. Razgovarala sam danas s nekima od bikerica. Prilično su revoltirani što pojedinci, kao što netko već bijaše opisao u nekom od prethodnih postova, šire negativno mišljenje o bikerima. To su ljudi koji imaju svoj kod, svoj kodeks ponašanja, imaju djecu i ne malo njih je danas priznalo da im je teško što je jedan život izgubljen. Kao ljudima im je teško, ne kao bikerima. Zbog toga što su i bikeri, sve ima svoju težinu, još veću. Izdigli su se ovom gestom, bar po meni, do svih takvih sinova koji divljaju po bulevarima... (Tinkerbell)

»Bikeri ... pravi, organizirane su momčine, drugari, braća po motoru, a SIVONJE što nakrpe 3,5 soma eura da bi dokazali, pokazali, prikazali sebe prvi put poslije 25 godina, e ti su PROBLEM!!! (Ex Biker)

Eh, ništa više ne pomaže, uvijek krećemo od posljedica a ne uzroka... Generalno smo društvo pomaknutih svih mogućih moralnih i vrijednosnih granica. Kaos, neodgovornost, glupost i nevjerovatna količina bezobrazluka gospodari ovim prostorima... Jedan mladi život, u nastavku mnogih izgubljenih, samo je nepregledni niz u društvu gdje svijest i savjest nemaju mjesta. Odgovorni ne znaju za odgovornost, a vrijeme i kraj svemu se ne naziru... (Jasna)

Slažem se s generalnom konstatacijom, kretena ima među motoristima isto kao što ih ima među vozačima automobila, i nije dobro da se razapinju svi paušalno. Krivi su oni koji su bahati, i oni koji treba da ih spriječe u toj bahatosti. A ako netko uživa vozačući svoj motor propisanom brzinom, to je sasvim OK. (Frizzle)

Maturalni fashion show

»Zrcalo, najljepši na svijetu tko je?« Postoji li netko tko ne zna tko su Disney princeze? Ma, znate sigurno, one ljepotice koje su svojim krasnim, bisernim osmijehom osvajale svijet, kao i svoje prinčeve s kojima su »živjele sretno do kraja života«. Upravo te princeze. Sigurno ste se sjetili!

No, vratimo se mi na 21. stoljeće, točnije na jedan bitan datum – 21. svibnja. Te tople svibanjske subote imali ste prilike vidjeti glamurozne dame u elegantnim dugim haljinama koje su lepršale na sve strane. Sad se opet prisjetite Disney princeza... Naše su ih gimnazijske maturantice jednostavno zasjenile. Kreacije, osmijesi, šik frizure, top šminka... Galantno. S ponosom mogu reći kako naše djevojke imaju stila. Mogle bi se profesionalno baviti otmjenim životom, kad bi postojalo takvo zanimanje. Eh, još crveni tepih da su imale...

Stvarno prekrasno. Prva generacija gimnazijalki na hrvatskom jeziku u Subotici, koju su činile samo djevojke, iako u manjem broju u odnosu na vršnjake, sve su odlične bile. Našle su se tu razne kombinacije materijala i boja. A i duljina haljina, jer, kao i uvijek, neke dame više preferiraju kraće varijante. Saten, svila, žersez, streč, til... I mnogi drugi materijali savršeno su se uklopili uz karakter djevojke, njezine proporcije i boju očiju. Kao što je sad u trendu crvena boja i mornarske prugice, neke su djevojke smislile odličnu kombinaciju spojivši crveno sa smeđim visokim potpeticama, dok je bilo i djevojaka koje su samo ostale vjerne mornarskom stilu i prugice kombinirale uz bijele hlače.

Svaka je djevojka bila unikat. Nitko nije kopirao drugu, tj. nisu se našle maturalne »dvojnice«. Ponekad se znaju dogoditi i neočekivane stvari. Je li vam se dogodilo ikad da očekujete nešto previše, a upravo to ne vidite poslije kao rezultat? Bilo je i takvih slučajeva tog 21. svibnja. Poznavajući ženski rod, očekivale su od pojedinih maturantica da neće ispuniti očekivanja. Ali

grdno su se prevarile. Tko su to bile Disney princeze?! Zna se. Ne moramo se ponavljati.

Na svoj poseban dan, uspjele su u svojoj misiji. Bar na jedan dan biti princeza na balu. Bar je nekima to bila misija. Neke su jednostavno, došle jer »tako treba«.

Naravno, uživale su u svom posljednjem danu na okupu s prijateljima koje su stekle za cijeli život i profesorima koji su ih naučili kako bi trebalo živjeti (i izveli ih na pravi put). Ali, nisu one bile jedine. Tu je bila i podrška obitelji, prijatelja izvan školskih klupa, kumova i okoline. Grad je bio prepun. Vrvio je od ljudi obučenih od glave do pete po najnovijoj modi, kao da redovito prate FTV. Posjetitelji, ako ih možemo i tako nazvati, ili pratitelji, elegantno su dočekali i bili uz svoje najbliže, ovog puta uz dive iz gimnazije. Kombinacije potpetica, uskih traperica i top majica (jer smo prokühale na toj vrućini!) bile su viđene na Plavoj fontani, gdje su se i maturantice mogle vidjeti. Visoko strukirane hlače i kratke košulje s cvjetnim dezenom (najpopularnijim trenutačno) također su bile modne opaske. Neke su se čak usudile obući haljinice, možda kako bi zasjenile maturantice ili jednostavno jer svječanost tako nalaže. U svakom slučaju, tijekom cijele svječanosti svi su bili raspoloženi, što je bilo najvažnije! Možda je to bilo zbog

veselih tonova ili možda zbog dugih nogu maturantica ili samih maturanata, dan je savršeno protekao!

Dok su one već prošetale i odradile svoje, prepustile su svoje mjesto, svoje đačke klupe, mlađim naraštajima. Sljedeće godine, godinu dana mlađa generacija postat će maturanti. Bit će ponosni i dostojanstveni i svečano obučeni, kao što su im djevojke to pokazale ove godine. No, cijela godina je pred nama. Treba proći kroz puno prepreka kako bi došli do cilja, do maturalne zabave. Ali, uvijek se nađe skupina djevojaka koja već unaprijed zna savršenu kombinaciju i za večer, a i za prijepodne! Neki su se baš snašli... no, uvjerit ćemo se dogodne.

Ah, blago našim maturanticama. Sjale su u najboljem izdanju... Nadam se da ćemo i mi biti bar upola tako lijepi. Nastojim biti skromna, ali imam i ja svoju misiju koju neću tako lako otkriti!

Vidjet ćemo, vidjeti. Tj. vidjet ćete. Nadam se i ja da neću razočarati. Cijela godina treba preletjeti do tog veličanstvenog događaja! Odoh, moram poput onih djevojaka koje već znaju što će i kako će za taj dan, polako se početi spremati i ja. Šalim se, naravno, ima dosta do tad, a i do našeg sljedećeg »viđenja«. Uživajte u ferijama i ljetu!!!

Donna Diana Prčić

NIMALO NIJE LAKO

Bilo je puno jednostavnije kada su postojali prijamni ispiti na fakultetima, ali naravno nije nemoguće položiti ni ove ispite

U prosincu ove školske godine počeli smo prikupljati potrebne dokumente, radili prijepise ocjena i ispunjavali prijavu za državnu maturu u Republici Hrvatskoj. Zato, evo vam nekoliko korisnih informacija o samoj prijavi.

Prijavu za državnu maturu, zajedno sa svojim svjedodžbama i domovnicom, morate slati u Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja i morate napraviti svoj profil na njihovoj stranici www.postani-student.hr koja će zapravo postati vaša baza podataka. Na toj će vas stranici obavještavati o vašem rasporedu polaganja ispita, o vašim rezultatima i tamo ćete sastaviti listu fakulteta koje želite upisati. Stranicu je dobro posjećivati bar jednom tjedno, jer vam ona daje informacije o do-

datnim provjerama koje neki fakulteti imaju.

Kao učenici koji su srednjoškolsko obrazovanje završili u inozemstvu (Srbiji), ove godine morali smo plaćati ispite, i to svaki ispit po 135 kuna. Problem se također javlja kada morate organizirati put do grada u kom polažete ispite. S obzirom da u Srbiji ne postoji centar u kojem bi se polagali ispiti, mi smo ih polagali u Osijeku. Nama je put organiziralo Hrvatsko nacionalno vijeće, na čemu smo im veoma zahvalni, to je bila jedna briga manje za nas. I za sva ostala pitanja i nedoumice obraćali smo se upravo HNV-u. Na nama je ostalo samo učenje, učenje, i opet učenje. Ukupno je nas osam učenika koji smo polagali sve ove ispite.

Nikako ne mogu reći da je lako. Nije. Bilo

je puno jednostavnije kada su postojali prijamni ispiti na fakultetima, ali naravno nije nemoguće položiti ni ove ispite. Kao što znate, postoje dvije razine zahtjevnosti: A, ili viša razina, i B, ili osnovna razina. Vi ćete izabrati onu koju zahtijeva željeni fakultet, ali pripazite na činjenicu da 1 bod na osnovnoj razini jest 1.6 bodova na višoj razini.

Učenici koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku u Gimnaziji »Svetozar Marković« dobit će adekvatnu pripremu, a i pomoć profesora. A za one ostale Hrvatsko nacionalno vijeće organiziralo je dodatne sate hrvatskog jezika.

Nama je ostalo samo da čekamo rezultate, a vama da polako počnete s ponavljanjem.

Ivana Rudić

POZORJE MLADIH

Studenti zagrebačke akademije u Novom Sadu

Pozorje mladih koje se održava na Akademiji umjetnosti dio je pratećeg programa Sterijinog pozorja. Akcent Pozorja mladih stavljen je na razmjenu ideja i iskustva akademaca glume. Na Pozorju mladih ove su godine gostovali studenti glume iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske kao i akademija iz Kosovske Mitrovice, Beograda i Niša.

Veliku pozornost privukli su studenti zagrebačke Akademije dramskih umjetnosti, sa svojim autorskim djelom. Studenti treće i četvrte godine ove akademije u klasi profesora *Velibora Jelačića* i asistenta *Marka Makovičića*, odigrali su premijerno komad pod nazivom »Križa unutar društva (uzrokovana do tada dvojice nerazdvojnih prijatelja)«. Nastupili su mladi glumci: *Marija Šegvić*, *Milica Manojlović*, *Sanja Drakulić*, *Rade Radolović*, *Ivan Bošnjak*.

O samoj suradnji akademija i predstavi više nam je rekao profesor glume *Velibor Jelačić*. »Dobili smo poziv od novosadske akademije, a zagrebačka akademija je izabrala nas. Predstava je autorsko djelo studenata i mene. Proces je sljedeći: studenti i ja dođemo da nekog problema kojeg zajedno lociramo i razrađujemo. Ako gledamo s pedagoške strane, to su bile dvije faze rada. Ona prva neverbalna i suptilna ova druga, najbolje da je nazovem divljačka. Studenti su trebali ovaj ispit imati tek za tjedan dana, i oni po prvi put sada izvode predstavu pred publikom, a ja sam veoma zadovoljan«, ističe profesor.

Profesor Jelačić vjeruje i da će suradnja akademija u ex-yu regiji postati pravilo. »Očekivao sam da će tu biti i sarajevska, skopska i ljubljanska akademija. Možda smo mi iz Zagreba 'probili led'. Sterijino pozorje želi na mala vrata da obnovi ex-yu odnose i mislim da je to odlična ideja. Veoma je važno da je poslije rata, poslije skoro dvadeset godina, dolazi do suradnje«, kaže nam profesor.

Anita Klinac

MONIKA BARAT, UČENICA MUZIČKE ŠKOLE »PETAR KRANJČEVIĆ« IZ SRIJEMSKE MITROVICE

Saksofon kao slučajna ljubav

Što te je privuklo tome da upišeš glazbenu školu i odlučiš se za saksofon?

U mojoj obitelji svi su muzikalni. Roditelji mi pjevaju u crkvenom zboru, a braća su završila osnovnu glazbenu školu, jedan za kontrabas a drugi za tamburicu. Slijedila sam njihov primjer i željela sam svirati tamburicu. Međutim, desilo se da su mjesta za tamburicu već bila popunjena i ostalo mi je nekoliko instrumenata za izbor. Pokraj gitare, klavira, violine, izabrala sam sasvim slučajno saksofon. U holi škole sam ga vidjela na nekim slikama i rekla »hoću ovo«. Pošto mi je želja bila tamburica, rekli su kako ću se poslije moći prebaciti, a da je sad samo bitno da se upišem u školu. Evo, sad poslije osam godina, kada sam u drugom razredu srednje Muzičke škole »Petar Kranjčević«, ne razmišljam niti o jednom drugom instrumentu.

Znači saksofon je slučajno postao tvoj instrument?

Da. Imala sam tu sreću i čast da sam do prošle godine bila u klasi prof. Darka Davidovića, vrlo inteligentnog i dobrog čovjeka. On se potrudio da zavolim glazbu i saksofon od početka školovanja. Uvidio je moj talent i maksimalno se potrudio podučiti me. Jednostavno, saksofon je postao dio mene, uživala sam u njemu i upisala srednju školu bez ikakvog dvoumljenja. Bez rada nema nikakvog napretka, a još ako to što radimo i volimo, onda je to pravo uživanje. Uvijek se nađe neka prepreka, ali se nađe i rješenje da se ona otkloni. Ako emocije preko neke kompozicije iznesete na dobar način iz svog srca, ne dobijete samo uživanje publike koja vas sluša, nego i vas samih, jer ste iznijeli sebe i pritom omogućili uživanje slušateljima. Kako je jedan profesor rekao, glazbenici su zabavljači, što i jesu, tako da kada vidim zadovoljstvo na licima publike, ja sam postigla svoj cilj.

Sudjelovala si na mnogim natjecanjima. Kakve si rezultate postigla?

Na republičkom sam natjecanju do sada osvojila tri prve nagrade i jednu drugu. Bila sam na međunarodnom susretu puhača u Novom Sadu na početku svog školovanja i osvojila drugu nagradu, što mi je bila smjernica i podrška u daljnjem

radu. Na Saksofonijadi, internacionalnom natjecanju u Smederevu, dva sam puta bila najbolja u svojoj kategoriji. Svaka nagrada je pokazatelj velikog rada i podrška za daljnji napredak. Predstavljala sam mitrovačku glazbenu školu s drugim đacima na festivalu glazbenih i baletskih škola Srbije gdje sam dva puta osvojila prvu nagradu. Dobila sam i pohvalu Izvršnog vijeća AP Vojvodine, što je još jedan poticaj za daljnje bavljenje glazbom. Svirala sam i na otvorenjima likovnih izložbi, za Dan grada, na promocijama knjiga i prikladnim događanjima u gradu.

Kakvi su ti planovi za daljnji rad?

Trenutačno sam u klasi prof. Siniše Murića i upijam njegovo znanje. Planiram upisati akademiju negdje u inozemstvu, a ostalo mi je još dvije godine srednje škole tako da imam vremena odlučiti u kojoj zemlji će to biti. Saksofon je mlad instrument i još uvijek se razvija, stoga mi je ostalo mnogo napornih sati vježbanja. Potruditi ću se da se što bolje usavršim, jer je konkurencija u inozemstvu jaka. Prošle godine u svibnju sam imala svoj prvi solistički koncert i planiram da i ove godine održim makar jedan.

Dario Španović

Nаша sugovornica niže uspjehe na brojnim natjecanjima u sviranju saksofona, a u svibnju prošle godine održala je prvi solistički koncert * Planira upisati akademiju u inozemstvu

BRAZILKA U ZAGREBU: BIANCA DA SILVA

Hrvatska je super!

»Bilo mi je lijepo u Zagrebu. Vidjela sam puno zanimljivih stvari i upoznala zanimljive ljude. Drago mi je da sam i u ovoj zemlji, o kojoj do tada nisam znala puno i u kojoj sam bila sama i izgubljena, stvorila prijateljstvo«, kaže ova brazilska odbojkašica

Bianca da Silva rođena je 1985. u São Paulou u braku Portugalca i Brazilke indijanskog i afričkog podrijetla. Nakon završene srednje škole dobila je priliku baviti se profesionalno odbojkom u Milanu.

Kako je Bianca dospjela u Zagreb i sviđa li joj se ovdje, ispitali smo je na tečnom portugalskom. Sva je sreća da je potpisnik ovoga teksta, pored meksičkih, redovito pratio i brazilske sapunice kao što su O Clone, Terra Nostra, Sinhá Moça i druge. A sad prati turske i indijske.

Kužiš: Bom dia Bianca, tudo bem? Ispričaj nam malo o svojim doživljajima u Zagrebu i što te je sve snašlo ovdje.

Nisam planirala doći u Zagreb, ali me je put donio ovamo. Naime, dobila sam nešto slobodnog vremena koje sam iskoristila kako bih posjetila svoju obitelj u São Paulou. Poslije toga s prijateljicom sam otišla na Tajland gdje smo provele dva nezaboravna tjedna. Prijateljica se odatle vratila u Brazil, a ja sam nastavila prema Italiji. S obzirom da nije bilo direktnog leta do Milana, rekli su mi kako je najbliže ići preko Turske gdje presijedam za Zagreb i zatim vlakom dalje. U zračnoj luci u Zagrebu primijetili su da mi se putovnica malo zakidala te sam morala praviti novu. I tako, dok sam čekala pet dana da mi u brazilskom veleposlanstvu naprave novu, imala sam priliku malo upoznati ovaj grad.

Kužiš: Što se dogodilo na granici sa Slovenijom?

Meni je moj klub unaprijed platio put i nitko mi nije rekao da, kao državljanka Brazila,

iz europskih zemalja koje nisu u Europskoj Uniji, ne mogu ući u državu koja je članica EU bez vize ili pratnje nekog državljanina EU. Tako da su me, kada sam vlakom nastavila za Italiju s novom putovnicom, vratili s granice sa Slovenijom. Tada još nisam znala razlog jer se nismo razumjeli, s obzirom da ne govorim ni hrvatski, ni slovenski, ni engleski, a oni pak ne znaju ništa od portugalskog, talijanskog ili španjolskog.

Kužiš: Koji ti je bio daljnji plan?

Prvo bih ti htjela zahvaliti što si mi tih dana ponudio smještaj u sobi dok nisam našla rješenje. Sljedeći plan je bio da netko od mojih prijatelja dođe po mene autom. Tako su došli prijateljčinog dečka brat i njegova djevojka. Kada su stigli bili su jako umorni od puta te su odlučili prespavati u hotelu. Tako sam ostala još jedan dan u Zagrebu i odlučila sam ga iskoristiti i ne živcirati se hoće li me ovaj put pustiti prijeko. Naravno, s njima sam bez problema ušla u Sloveniju poslije čega više ni nema granice. Bila sam sretna što sam konačno stigla u Milano, ali mi je bilo lijepo i u Zagrebu. Vidjela sam puno zanimljivih stvari i upoznala zanimljive ljude. Drago mi je da sam i u toj zemlji, o kojoj do tada nisam znala puno i u kojoj sam u početku bila sama i izgubljena, stvorila prijateljstvo.

Kužiš: Hoćeš li nam opet doći?

Ne daj Bože (smijeh). Naravno da ću doći ali tek kada se pridružite ostalim članicama EU. Do sada sam bez ikakvih problema putovala po Europi. Osim Italije gdje igram odbojku za O.K. Parma, bila sam u Španjolskoj, Portugalu i Francuskoj i nigdje nisam imala ovakav problem. Međutim, ne žalim ni za čim, ovo je još jedno iskustvo, a Zagreb ću pamtili po lijepim stvarima kao što su izlasci, obilazak grada, shopping i dupli Smirnoff Ice.

Kužiš: Kako to da si dobila ponudu igrati u Italiji? Jesi se u São Paulou probila do vrha?

U São Paulou sam bila jedna od najboljih što su primijetili mnogi skauti. Međutim,

odlučila sam se za odlazak u Italiju gdje ima puno boljih igračica. Prvo sam igrala za jedan manji klub u Ravenni poslije čega se moja igra svidjela i ljudima iz mog sadašnjeg kluba. S njima imam ugovor na dvije godine, a poslije toga nadam se da ću produžiti ukoliko mi ne uleti nova ponuda.

Kužiš: Znači li to da si celebrity?

Ne bih to tako rekla, mada me ljudi na ulicama São Pauloa prepoznaju i svi mi se javljaju. U Italiji je to rijetkost s obzirom da je to još uvijek nova sredina za mene. Bavim se profesionalno odbojkom, ali još puno moram trenirati da bih dostigla status zvijske. U svakom slučaju, zadovoljna sam i ovom pozicijom.

Kužiš: Kakav si dojam stekla u studentskom domu i menzama u Zagrebu?

Jako mi se svidjelo kako studenti ovdje žive. Nisam imala prilike osjetiti to kod kuće. Iako sam upisala fakultet tjelesnog odgoja, ubrzo sam ga ostavila zbog odbojke. U São Paulou i Milanu je život potpuno drugačiji, pogotovo život jedne profesionalne odbojkašice, ali ovo je bilo jedno vrlo zanimljivo iskustvo.

Kužiš: Dijeliš prezime s najboljim nogometašem u Hrvatskoj, Eduardom da Silvom. Poznaješ li ga, jeste li možda u neakvom rodu?

Eduardo mi je brat! Ali moj Eduardo je sretno oženjen u São Paulou, a za vašeg nisam čula. Možda smo i u rodu, tko zna.

Kužiš: A tetovaže na tvoj tijelu? Koliko ih imaš i što one znače?

Imam četiri tetovaže. Na desnoj podlaktici je ime moje majke. Zatim, na leđima je moj nadimak Havenna kojeg sam dobila po Ravenni gdje sam prvi put igrala odbojku, samo što mi Brazilci to izgovaramo s tvrdim »h«. Na kuku imam zmaja kojeg sam izabrala čisto jer mi se sviđao, a na nozi mi je istetovirano cvijeće jer volim romantiku.

Kužiš: Muito obrigado, Bianca.

De nada, foi um prazer. Tchau!

T. P.

VOJVOĐANI NA POVIJESNOM DOGAĐAJU U ZAGREBU

Susret mladih s Papom

Papa dolazi u Zagreb? Naravno da ide-mo! Ne može niti ovaj susret proći bez mladih iz Vojvodine. Organizirani su autobusi, sređeni papiri, naručene ulaznice i kad je sve bilo gotovo, bili smo spremni za pokret. Jedna skupina od oko osamdesetak mladih krenula je u prvom satu subote na put za Zagreb. Krenuli su susresti se sa Svetim Ocem na Trgu bana Josipa Jelačića, u zajedničkom bdjenju. Skupa s još devet i pol tisuća mladih na prenočište su bili smješteni na zagrebačkom Velesajmu. Čekajući Svetog Oca, mladi su se zabavljali u predprogramu u parku Zrinjevac, gdje su mogli ostaviti poruku Papi, nacrtati mu nešto, te zaplesati uz veselu pjesmu nošenu duhom. Na sam trg, uz ulaznicu, ušlo je dvadeset i pet tisuća nasmejanih, radosnih mladih punih duha. Svi su oni u predprogramu na trgu mogli čuti i bend aid »Mreža ribara« koji izvodi istoime-nu pjesmu, a koja je napisana i snimljena u povodu Papina dolaska u Zagreb. U bendu su se našli i subotički VIS »Proroci«.

Kada je Benedikt XVI. stigao u svom pa-pamobilu 25.000 mladih pretvorili su inače užurbani, prometni, bučni Trg bana Josipa Jelačića u Božji hram. Vjerojatno je on jedini čovjek koji je uspio stvoriti potpunu tišinu na ome trgu. Svi smo bili »zajedno u Kri-stu«. Papa Benedikt XVI. mladima je poru-čio: »Dragi prijatelji, vaša je mladost vrijeme koje vam Gospodin daruje da biste mogli ot-kriti smisao postojanja. Ukorijenjeni na Kri-sta moći ćete u punini živjeti ono što jeste.«

Ispunjeni osjećajima, riječima, potpuno mokri zbog kiše koja jedino nije padala za vrijeme Papina boravka na trgu, mladi su se vratili na spavanje. Bilo je to kratko spavanje, jer trebalo je rano ustati, te krenuti na misno slavlje. Na hipodromu je toga dana bilo više Vojvođana, jer tada su došli i ostali autobusi s vjernicima iz našega kraja, s obiteljima koje su došle na prvi nacionalni susret hrvatskih obitelji sa Svetim Ocem. Na hipodromu je bilo sunčano i vladala je svečana atmosfera. Iscrpljenima od sunca dobro je došao ručak, koji je priredila Zajednica protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata u Ivanić Gradu. Sr-dačno ih je pozdravio i dočekaao vlč. Marijan Đukić. Umorna tijela, ali ispunjena duha na-kon susreta s Papom, vratili smo se doma.

A. S.

SUPERMAN

Ras Tafari Makonnen

Salamonov potomak, Haile Selassie, car Afrike i Azije

Haile Selassie (ime koje je dobio po stupanju na prijestolje, doslovce znači snaga trojstva) rođen je kao Tafari Mekonen (Ejersa Goro, Harare, 23. srpnja 1892. - Adis Abeba 27. kolovoza 1975.), bio je regent carice Zaudite I. od 1916. do 1930. te etiopski car od 1930. do 1974. godine. Haile Selassie I. bio je posljednji etiopski vladar (225. po redu) iz Salamonske dinastije.

Vladao je Etiopijom sve do 1974., kad ga je svrgnuo vojni režim Derg. Čitavo vrijeme aktivnog bavljenja politikom provodio je važne reforme u cilju modernizacije Etiopije: agrarnu, političku i sudsku. Još dok je bio regent carice Zaudite I. (1916.-1930.) ukinuo je ropstvo i uveo Etiopiju u Ligu naroda. Ustanovio je parlament i sudski sustav, no sve je zapravo bilo formalno jer je prava vlast ostala pri vladaru.

Godine 1935., uoči Drugog svjetskog rata, Italija je izvršila invaziju na Etiopiju i Selassie je, pokušavajući se suprotstaviti, otišao u progonstvo u Englesku u svibnju 1936. Tamo je pomogao Britancima isplanirati kampanju koja je dovela do oslobođenja Etiopije i njegovog povratka na vlast 1942.

Vrativši se na vlast počeo je obnavljati svoju ratom pogođenu domovinu. Najveća postignuća su mu agrarna reforma (1942.-1944.), emancipacija robova (1942.), te uspostava parlamenta.

Godine 1955. izdaje reviziran Ustav, pokušavajući tako pomaknuti državu u 20. stoljeće. Parlament je dobio određene, no opet ograničene moći. Narod je osjećao da to nije dovoljno, te je Selassie 1960., nakon neuspjelog pokušaja svrgavanja s prijestolja, obećao povećati napore ekonomskog razvoja i socijalne reforme.

Tijekom 1960-ih Selassie je postao sve više zaokupiran vanjskim poslovima te je 1963. igrao glavnu ulogu u osnivanju Organizacije afričkog jedinstva. Baveći se problemima drugih zemalja, ignorirao je probleme vlastite države: velika nejednakost u podjeli dobara, ruralna nerazvijenost, cvjetajuća korupcija na svim razinama vlasti, rastuća inflacija, nezaposlenost i teška suša i glad koja je pogodila sjever zemlje (1972.-1975.) doveli su zemlju do velikih potresa. Sve je otpočelo studentskim, radničkim i vojničkim štrajkovima i demonstracijama 1974., koji su kulminirali 12. rujna 1974. kada su oružane snage (Derg) svrgnule Selassie s prijestolja. U ožujku 1975. monarhija je ukinuta, a Etiopija postaje republikom. Haile Selassie I. 27. kolovoza 1975. umire.

Nevjerojatna moralna snaga Selassiea počinje već njegovim podrijetlom. Nasljednik je Salamonske dinastije, koja tvrdi da svoje podrijetlo vuče od starozavjetnih kralja Salomona i Kraljice od Sabe, i njihova sina Menelika I. Salamonska dinastija utvrda je Etiopske pravoslavne tevahedo crkve koja je 1945. godine postala autokefalna, ima oko 45 milijuna vjernika i jedinstveni je primjer autohtonog afričkog kršćanstva, koje nije uveženo s europskim kolonizatorima. Ta Crkva drži se mnogih pravila iz vremena prvih apostola, koje je prilagodila afričkoj realnosti. Stavlja naglasak na Stari zavjet, mnogi vjerski obredi vrlo su slični judaizmu, što se naročito vidi u prehrani. Štoviše, muškarci i žene sudjeluju u liturgijskim obredima odvojeno, a također svi moraju skinuti svoju obuću prije ulaska u vjerski objekt.

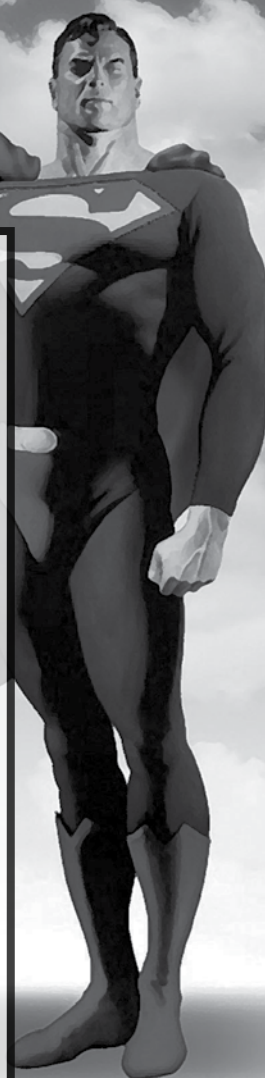
Legenda se rađa oko 1930. godine kada se na Jamajci javlja rastafarianizam, prema kojem je Haile Selassie utjelovljeni bog, izbavitelj i ujedinitelj afričkih naroda i iseljenih Afrikanaca. Rastafarijanci ga smatraju za svojeg 4. mesiju (osim njega to su bili Mojsije, Ilija i Isus Krist), za živu manifestaciju Boga. Po njemu je rastafarianizam i dobio ime. Sam Selassie nije bio rastafarianac, niti je poznato što je on zapravo mislio o pokretu i svojim sljedbenicima. Prvi rastafarijanci su iznikli iz najniže klase koja je često trpjela maltretiranja, zlostavljanja, te zatvaranje u zatvore.

Potaknuti misijom Haila Selassiea, gotovo su ga sve značajnije zemlje svijeta okrunile odličijima, uključujući i Orden jugoslavenske zvijezde. Svoj najslavniji govor održao je pred Vijećem UN 1963. podsjetivši kako je 27 godina ranije, prije početka Drugog svjetskog rata upozoravao na talijanski fašizam, za što nije bilo sluha u tadašnjem Društvu naroda. Selassie je dodao da UN predstavlja najbolju, a možda i posljednju nadu za mir čovječanstva.

No, komunistička pučistička skupina Derg (koja se pretvorila u vojnu hunt) svrgnula ga je s prijestolja pod izlikom iskorjenjivanja korupcije u vojsci. Predsjednikom tog vijeća imenovan je Mengistu Haile Mariam, a razdoblje od 1975. do 1977. godine se naziva razdobljem crvenog terora zbog genocida i ubojstva desetina tisuća političkih neistomišljenika. Smatra se da je car Selassie ubijen davljenjem po izravnoj Mengistuuovoj zapovijedi. Sud u etiopskom glavnom gradu Addis Abebi je koncem 2006. proglasio Mengistua i suradnike krivim za genocid, te se za njega očekuje izricanje smrtno kazne, koja vjerojatno neće moći biti izvršena jer se on nalazi u Zimbabveu, s kojim Etiopija nema sporazum o izručivanju.

»Moramo postati članovi nove rase, koja će nadići sitničave predrasude, dugujući našu krajnju odanost ne nacijama, već našim blišnjima unutar ljudske zajednice.« Haile Selassie I.

Priredio: N. P.

HI TECH / ZNANOST

Do 2015. bit će dvostruko više gadgeta nego ljudi na planetu

Tvrтка Cisco predviđa da će broj uređaja koji će biti spojeni na internet do 2015. godine biti veći od 15 milijardi, što znači da će ih biti dvostruko više nego ljudi na planetu. U petom godišnjem istraživanju Cisco Visual Networking Index (VNI) Forecast (2010.-2015.) ova tvrtka tvrdi kako će se ukupni globalni internet-ski promet podacima učetverostručiti te dosegnuti kapacitet od 966 egzabajta godišnje.

Rast internetskog prometa u samo jednoj godini – od 2014. do 2015. – iznosit će 200 egzabajta. To je više od ukupnog globalnog internetskog prometa tijekom 2010. Rast globalnog internetskog prometa prema količini od jednog zetabajta do 2015. – a zetabajt je isto što i jedan sekstilijun bajta ili bilijun gigabajta – potiču, prema Ciscu, četiri primarna čimbenika. To su sve veći broj uređaja, sve više korisnika interneta, veće brzine širokopojsnog pristupa i sve više videa.

Naime, porast broja korisnika tableta, mobitela i raznih na mrežu spojenih aparata i pametnih strojeva povećava potražnju za povezivanjem putem interneta. Do 2015. u svijetu će biti gotovo 15 milijardi mrežnih priključaka, na internet će biti spojeni razni uređaji i strojevi, za svaku osobu na Zemlji postojati će više od dva priključka. Do 2015. u svijetu će biti više od tri milijarde korisnika interneta – to je više od 40 posto ukupnog broja stanovnika.

Osim toga, očekuje se da će prosječna brzina fiksnog širokopojsnog pristupa internetu rasti četiri puta, od 7 megabita u sekundi 2010., na 28 Mbps 2015. Prosječna brzina širokopojsnog interneta već se, od prošle godine, udvostručila, s 3,5 Mbps na 7 Mbps. Globalna online video zajednica će do 2015. narasti za novih 500 milijuna korisnika, sa sadašnje jedne milijarde korisnika internetskog videa u 2010. Naime, očekuje se da će do 2015., jedan milijun minuta videozapisa – što je ekvivalentno 674 dana – prelaziti internetom svake sekunde.

Internet na moru

Spajanje na internet postalo je ključni zahtjev i tijekom odmora. Priliku su prepoznali i ugostitelji koji su uvođenjem besplatnog bežičnog interneta postali atraktivniji poslovnjacima i turistima. Štoviše, bežični internet očekuje se kao norma u centrima svjet-

skih gradova, na tranzitnim točkama, turističkim odredištima i u omiljenim kafićima.

Zato postoji i sve više mjesta na Jadranu koja, uz kavu i dobar pogled, nude besplatno spajanje na internet. Lider press je pobrojao najbolje »premrežene« gradove i mjesta na obali koja omogućavaju ovu uslugu.

Grad Rijeka jedan je od predvodnika trenda uvođenja besplatnog bežičnog pristupa internetu. Iz riječke Turističke zajednice hvale se pokrivenošću cijelog središta grada, Trsata i objekata kao što su sportski kompleks na Kantridi.

Splićani i njihovi gosti mogu uživati u besplatnom internetu na ključnim turističkim točkama u središtu grada: na Rivi, Voćnom trgu, Pjaci, Prokurativama i u kući Dežković. Kako kažu u B-netu, od početka do kraja turističke sezone (od 1. svibnja do 1. studenoga) brzina bežičnog pristupa na Rivi iznosi 10 Mbps, a na ostalim pristupnim točkama od 4 do 5 Mbps. Korisnicima čije potrebe nadilaze postojeća ograničenja, zahvaljujući posebnim pinovima, omogućuje se spajanje većim brzinama.

Bežični internet omogućuje i više od 20 ugostitelja u ostalim dijelovima grada. Također, turisti korištenjem bežičnog interneta mogu radikalno srezati troškove upućivanjem poziva putem VoIP (Voice over Internet Protocol) operatera te uspostavom sustava interne telefonije na globalnoj razini.

I Zadar je iznimno dobro pokriven besplatnim bežičnim internetom: uslugu nudi više kafića i hotela, kao i Multikulturalni centar na Trgu tri bunara. Džabe internet osigurava i Zračna luka Zadar. Što se pak tiče manjih mjesta i otoka, spajanje na bežični internet ostvarit ćete u gotovo svim ACI marinama. Na Braču su to marine u Bolu i Milni, na Hvaru marine u Palmižani i Vrboskoj, zatim marina u Trogiru, Pagu, Cresu, Puli, Korčuli, Opatiji itd...

Live streaming na YouTube-u

YouTube je već uživo prenosio (live-streaming) događaje koji su uključivali velike koncerte, sportske događaje i interviewe, međutim Google je prije nekoliko dana uveo novu uslugu - You Tube Live.

YouTube nije samo mjesto na kojem će neki srednjoškolac postaviti video u kojem je snimio neku psinu u razredu, kao primjerice gađanje učitelja stolcima, ili mjesto za viralni video koji prikazuje slatke životinje u neobičnim situacijama, poput primjerice psa na skateboardu. Od sada You Tube kreće uživo sa svojom novom uslugom You Tube Live.

Na stranici www.youtube.com/live odsada možete pronaći najzanimljivije događaje koji se prenose uživo, a ostale možete označiti u kalendaru kako bi bili na vrijeme podsjećeni na njih.

YouTube Live integrira live streaming mogućnosti, kao i alate za njihovu pretragu i pronalaženje direktno na YouTube platformi. »Cilj je da tisućama naših partnera omogućimo live stream s njihovih kanala tijekom nadolazećih mjeseci. Kako bismo osigurali najbolje iskustvo gledanja tih prijenosa uživo, ovu uslugu ćemo postepeno unaprijeđivati tijekom vremena«, navodi se u službenoj obavijesti.

Podsjetimo, svake se minute na YouTube postavi 35 sati videa, a svakodnevno na ovoj platformi video pogleda oko dvije milijarde korisnika. Bez sumnje je da će ove brojke i dalje u budućnosti rasti, međutim očito je da kompanija sada želi još više povećati promet na svojim stranicama putem svoje nove usluge.

Kako smanjiti zračenje mobitela?

Kako biste izbjegli zračenje mobitela koje, prema upozorenju Svjetske zdravstvene organizacije, može uzrokovati rak, kupite uređaj koji manje zrači, i pridržavajte se pravila korištenja mobilnih telefona.

Nakon što je Svjetska zdravstvena organizacija upozorila na realnu mogućnost povezanosti karcinoma i korištenja mobitela zbog zračenja, javnost se digla na noge. Konkretnih dokaza da su mobiteli kancerogeni još uvijek nema, no stručnjaci tvrde da WHO nikada ne bi upozoravao na nešto, a da u tome ne vidi problem i da ne

smatraju da to mogu dokazati. Pet savjeta kako se to može učiniti objavio je Time.

1. Prije svega treba koristiti slušalice. Magazin piše kako su slušalice sa žicom bolje od bluetooth uređaja.
2. Također je bolja opcija slati tekstualnu poruku nego razgovarati putem uređaja. Na taj je način uređaj udaljeniji od glave i zračenje je udaljenije od mozga.
2. A mozak ćete zaštititi od zračenja i tako što ćete umjesto mobitela koji vas ujutro budi uz uzglavlje držati budilicu.
4. No, liječnike ne zabrinjava samo karcinom mozga, nego i pitanje plodnosti, pa tako ne preporučuju držanje mobilnih uređaja u džepovima. Kako onih od hlača, tako ni gornjih džepova od košulja (zbog raka dojke).
5. Jednako tako preporučuje se i da koristite futrolu, a tvrtka Pong Research već prodaje futrole koje blokiraju dvije trećine zračenja.

Korejski robot

Korejski institut za znanost i tehnologiju (KIST) u suradnji sa Samsungom razvio je Mahrua, robota koji imitira ljudske pokrete u stvarnom vremenu. Robot pomoću posebnih senzora uči pokrete na licu mjesta.

Robot može učiti na dva načina, sa snimki pokreta, ili koristeći posebne senzore pričvršćene na tijelo osobe koju imitira. Jednog dana će ovakvi roboti moći obavljati jednostavne zadatke koji zahtijevaju manipulaciju predmetima i rukovati se s ljudima.

C++ je najbrži

Google je objavio rezultate istraživanja u kojem su uspoređene performanse C++, Java, Scala i Go jezika. Prema Googleovim testovima, najbrže runtime izvođenje nudi C++, ali istovremeno zahtijeva najviše rada kod optimizacije i to često na nivou navodno nestandardnom za prosječnog programera.

Go jezik je dizajniran da ukloni barem ponešto problema koje nosi C++ programiranje, ponudi jednostavnost dinamičkog jezika poput Pythona i brzinu koju ima C++, ali unatoč tome gleda C plus plusu u leđa. Scala je nekakav hibrid objektno orijentiranog i funkcionalnog programiranja i vrti se na JVM-u. Scala je bio brži jezik od Jave u izvršavanju, s manjim kodom i potrošnjom memorije, ali i nekim ograničenjima Jave. Scala je jezik koji je omogućio najbolju optimizaciju kompleksnosti koda. Java je bila najjednostavnija za pisanje, ali i najteža za analizu, pogotovo s memorijom (GC), što je odlika i Scala jezika. Najbrži od svih je bio C++, ali je optimizacija koda izrazito teška i dugotrajna.

Na kraju, svaki programer (ili arhitekt) odabrat će tehnologiju koja najbolje odgovara uvjetima i zahtjevima razvoja, ekonomskim, vremenskim i tehničkim. Netko možda želi najbržu i najmanju aplikaciju bez obzira na troškove i vrijeme razvoja, a netko drugi možda želi gotovu aplikaciju u što kraćem vremenu, odnosno sa što manjim troškovima čak i uz mali gubitak performansi.

Priredio: D. B. P.

Work and travel in USA

Američki san za Europljane

Work and travel je program koji studentima pruža mogućnost preko ljeta raditi u Americi, zadržati lijepu svotu i steći nevjerojatno iskustvo. Postoje razne agencije za razmjenu studenata kod kojih se možete prijaviti. Neke od tih u Hrvatskoj su, primjerice, BHV Education i CCUSA, a ima ih i u Srbiji, odakle studenti također idu u SAD. Prije svega, važno je da ste student. Nije važno kog fakulteta i kakve su vam ocjene, mada je bitno da ste redoviti student. Također, ne preporučuje se da se prijavite kao brucš, jer bi to moglo značiti da ste upisali fakultet samo kako biste otišli na program. U američkom veleposlanstvu važno je dati im do znanja da nemate namjeru ostati u SAD-u kao ilegalni imigrant, već da se želite vratiti i nastaviti školovanje.

Dvije mogućnosti

Za prijavu na program bitno je znati engleski. Ne morate savršeno vladati jezikom, ali bar toliko da se sporazumijete s poslodavcem, suradnicima i lokalnim stanovništvom. Agencija nudi dvije opcije, prva je da vam oni nađu posao, a druga je da ga vi sami tražite. Druga, iliti Self-arrangement opcija je jeftinija, ali i daleko teža. Morate sami naći poslove na internetu, poslati masu CV-a poslodavcima i dobiti poziv na intervju od barem deset njih. Međutim, morate znati da će vam to oduzeti puno vremena. Na ovu opciju odlučuju se obično oni koji su već bili u Americi ili koji imaju tamo nekoga tko im u tome može pomoći.

Sigurnija opcija

Kod prve, iliti Full placement opcije prvo kažete agenciji je li vam bitnije što ćete raditi ili gdje. Zatim dobijete listu poslova i

sami izaberete što vam najviše odgovara. Naravno, potrebna je i potvrda s faksa, od kad do kad vas puštaju da idete. Agencija vam sređuje i zdravstveno osiguranje, zakazuje termin u veleposlanstvu i pronalazi aviokarte u kompanijama s kojima surađuju. Naravno, ukoliko pronađete jeftiniju kartu online, možete je i sami kupiti. Poslije toga, od vas se zahtijeva samo da platite prijavnicu od 100 eura, nakon čega slijedi intervju s osobom iz Amerike koja zatim obavještava poslodavca o vama. Zatim uplaćujete 500 za prvu, odnosno 300 eura za drugu opciju i dodatnih 100 za intervju za vizu koji se obavlja u američkom veleposlanstvu. Kada dobijete vizu ostaje samo još da kupite avionsku kartu i avantura može početi.

It's all about Benjamins

Morate biti svjesni da ćete puno raditi, ali znajte kako se sve dobro isplati u obliku zelenih »Benjamina«. Možete raditi kao čistači, konobari, kuhari, blagajnici, pa čak i kao spasioci na plaži. Svako radno mjesto zahtijeva određeni dress code, a omogućene su i pripreme i treninzi prije početka posla. Poslije tri ili četiri mjeseca rada, imate još jedan mjesec za putovanje po SAD-u. Ukoliko ste odrasli uz američke filmove i humoristične serije, sigurno vam je najveća želja posjetiti sve te velike gradove. Ako ste fan Johna Wayne i Clint Eastwooda onda ćete vjerojatno htjeti vidjeti Veliki kanjon i Dolinu smrti na Divljem zapadu. Možda ćete konačno razumijeti što je Franka Sinatru toliko inspiriralo za pjesmu »New York, New York«. Znamo i da biste htjeli doživjeti makar malo od onoga što je ekipa iz Hangovera proživjela u Las Vegasu.

Stvari jeftinije nego kod nas

Ovo je savršena prilika da ostvarite svoje životne želje, a to nam potvrđuje i Vuk iz Zrenjanina, koji je kao student menadžmenta u Novom Sadu otišao u Južnu Karolinu gdje je radio kao houseman.

»Bilo mi je odlično, upoznao sam jako puno ljudi iz cijelog svijeta i svi su bili ljubazni. Naravno, od tebe se očekuje da slušaš i radiš, ja sam čak radio vrlo često i overtime. Na kraju sam kupio sebi iPhone i laptop, jer tamo je sve puno jeftinije. Malo sam putovao, bio u Washingtonu, vidio i Niagarine slapove i proveo tri tjedna u New Yorku«, kaže Vuk i dodaje: »Također, treba paziti na svoje stvari i čuvati se kojekakvih prijevara, jer toga ima svugdje.« Nikola, koji je upravo završio ekonomiju u Subotici, išao je preko »velike bare« dva puta: »Amerikanci su vrlo simpatični. Tko god ode, neće žaliti. Buduće avanturiste savjetujem da budu vrijedni i nasmijani na poslu, jer je to njima najbitnije. Također, gledajte da uživate u slobodnom vremenu i da vidite što više. Ja sam obišao SAD od istočne do zapadne obale, bio u New Yorku, Las Vegasu, San Franciscu, i bilo mi je prekrasno.«

Prvi put turista, drugi put radnik

Fran iz Zagreba, student na drugoj godini ekonomije, izrazio je žarku želju da ponovno ode u posjet Americi, ali ovoga put preko Work and travel programa.

»Prije dvije godine sam s bratom, prijateljem i njegovom djevojkom turistički proveo dva tjedna u SAD-u. Sletjeli smo u New Yorku gdje smo zatim iznajmili auto i njime putovali do Las Vegasa. Vozili smo se i slavnom cestom Route 66 kroz pustinju. Ali to je trajalo jako kratko i želio bih otići na duže vrijeme i vidjeti sve ono što nisam stigao. Razmišljao sam prijaviti se ove godine na program i ne znam zašto nisam. Sljedeće godine definitivno idem«, zaključuje Fran.

Tomislav Perušić

Ako ste fan Johna Wayne i Clint Eastwooda onda ćete vjerojatno htjeti vidjeti Veliki kanjon i Dolinu smrti na Divljem zapadu. Možda ćete konačno razumijeti što je Franka Sinatru toliko inspiriralo za pjesmu »New York, New York«. Znamo i da biste htjeli doživjeti barem malo od onoga što je ekipa iz Hangovera proživjela u Las Vegasu

EXIT FESTIVAL OD 7. DO 10. SRPNJA U NOVOM SADU

PR Exit; Bojana Kovačević

U razdoblju od 7. do 10. srpnja u Novom Sadu (na Petrovaradinskoj trđavi) održava se jedanaesti po redu Exit festival. Četiri dana Novi Sad će biti glazbeno središte mladih iz regije, a slit će se i brojni drugi iz različitih krajeva svijeta. U državi zvanoj »State of Exit« glavna misija je sjajan tulum i dobar provod. Ovaj festival je mjesto gdje se različitost poštuje, a granice se pomiču.

PR Exit Bojana Kovačević govori za KUŽIŠ?! o ovogodišnjem festivalskom izdanju, ali se prisjeća početaka Exita koji je vremenom postao jedan od najvećih brendova naše države.

Po čemu će se ovogodišnji Exit razlikovati od prethodnih?

Razlikovat će se po mnogo čemu. Danas kada imamo posjetitelje iz cijelog svijeta, oni očekuju još neki vid zabave. Za one

Zajamčena dobra zabava

Exit je nastao kao pokret studenata koji su željeli promjene u Srbiji, da izađemo iz mraka. Zbog te energije i velike želje da dođe do promjena, Exit je tijekom godina prerastao u nešto puno veće

ćemo morati sačekati da ne otkrivamo baš sve. Jamčimo dobru zabavu, dobre vibaracije... Dobrodošli na »State of Exit«!

Exit slavi dvanaest godina postojanja, brojeći i nulti od koga je i sve krenulo. Možemo li se malo vratiti na sam početak i razloge pokretanja Exita?

Exit je nastao kao pokret studenata koji su željeli promjene u Srbiji, željeli su da Srbija bude mjesto mnogo bolje za življenje, željeli su da izađemo iz mraka. U Srbiji je vladala jako velika apatija i upravo je cilj tog festivala i bio da animirano na neki način mlade ljude, da dokažemo kako nas ima puno i da se možemo »probuditi«. Ponekad neskromno mislimo kako smo i mi pridonijeli padu Slobodana Miloševića. Mladi ljudi su se pobunili protiv tog režima. Već sljedeće godine festival je trajao devet dana. To je bio entuzijam gdje se jednostavno nije znalo što će izaći na kraju, i tijekom godina, zbog te energije i velike želje da dođe do promjena, Exit je

ih godina. Exit se i dalje trudi biti neka vrsta izlaza za mlade, koji žive u ovoj zemlji. Exit Label je nov način distribucije glazbe, objavljujemo albume domaćih i regionalnih izvođača. Radimo i stipendiranje mladih ljudi, usmjeravamo ih da svijet učine boljim mjestom za sve nas. Radimo i društvene kampanje, a za aktiviste smo izdvojili dva mjesta na festivalu, Agoru i Sajam aktivizma, gdje nastavljamo ono što smo

Stižu Urban&4 i Jinx

Hoće li ove godine nastupiti netko od izvođača iz Hrvatske?

Trudimo se svake godine ugostiti nekoga iz regije, pa tako i iz Hrvatske. Ove godine ćemo imati gostovanje dvije grupe. Po prvi put će gostovati Damir Urban & 4 na Fusion Stage-u. Nadamo se da će se Damir i ekipa dopasti publici u Srbiji, mada vjerujem da ima i onih koji prate i njegov rad još od ranije kada je bio u grupi »Laufer«. Na Main Stage-u nastupa Jinx, grupa kojoj je ovo drugi put da gostuje na Exitu. Grupa Jinx pomovira svoj album »Diksilend« i oni smatraju da je ovo idealno za to. Publika u Srbiji voli Jinx i ovo će biti njihov treći nastup ove godine u Srbiji.

koji budu bili u kampu Exit Villageu, za njih će zabava trajati 24 sata, i tamo će biti postavljen stage. Tamo će biti organiziran pena parti, 3D disko, automobilčići, bunji jumping i ostali vidovi zabave. Exit tim je ove godine pripremio iznenađenje, ali ipak

prerastao u nešto mnogo veće. Mislim da prije 12 godina nitko nije mogao zamisliti domašaj svega toga.

Sam naziv Exit nije slučajan...

Sam naziv Exita nije slučajan. Željeli smo izlaz iz svega onoga s čim smo živjeli 90-

počeli konferencijom Share u Beogradu. Ove godine smo ugostili kampanju »Krov nad glavom je ljudsko pravo« gdje sprečava iseljenu romskih naselja. Sve je to Exit i sve je to izlaz iz svega onoga što smo i željeli.

Smatrate da ste uspjeli u onome od prije 12 godina – da Europu dovedete u Novi Sad?

Mi nismo doveli samo Europu u Srbiju, mi smo doveli i svijet, u Novi Sad. Sve više mladih ljudi dolazi u Srbiju iz različitih krajeva svijeta. Exit je pridonio da se stvori pozitivni imidž Srbije, da taj glas više odjekne, i ovo posljednje priznanje od američkog CNN-a koji pozitivno govori o festivalu, govori da se taj dobar glas daleko čuje.

Anita Klinac

INTERVJU: JINX

Tamo gdje je sve po našem

Razgovarala: Marija Mukić

Radiofoničan, pitak i pametan pop koji se lijepi za uši osigurao je bendu publiku u cijeloj regiji. Jinx trenutačno promoviraju album »Diksilend« i smatraju da je ovo najbolji trenutak za predstavljanje na glavnoj bini Exit

Festival Exit svake godine promovira izvođače iz Srbije i regije. Na ovogodišnjem Main stageu prije nastupa najvećih zvijezda svjetske glazbene scene očekuju nas svirke omiljenih bendova s ovih prostora, a jedan od njih je zagrebački sastav Jinx. Kritika ih opisuje kao »sophisticirani i inteligentni retro pop«. Bend predvođe gitarist Coco Mosquito i pjevačica Yaya, koji govore za naš list.

»Nismo bend za spektakl, moramo priznati, ali napraviti ćemo jedan presjek karijere koji se uspio složiti tijekom godina«, kažu nam na početku intervjua za KUŽIŠ?!. »Za prvi put najbolje je da to bude najnormalniji koncert Jinxa. Dolazimo u maksimalnom sastavu, osmero će nas biti na stejdžu. Trajanje koncerta ovisi o tome koliko brzo ćemo svirati. Nekad uhvati-

mo malo brži ritam, ali svakako, odsvirat ćemo 25 pjesama. Inače, spremni smo za svaku svirku, bez obzira je li auditorij od 300 ili 30.000 ljudi.«

KUŽIŠ?!: Kako ste zadovoljni turnejom po bivšoj državi? I gdje je najbolja publika?

Teško je u današnje vrijeme govoriti o turneji, uglavnom se na ovim prostorima radi o sviranju vikendom. Kako bilo, više smo nego zadovoljni, publiku imamo posvuda. Možda smo u nekim krajevima nešto kasnije otkriveni, ali praktički više ne primjećujemo razlike u prijemu.

KUŽIŠ?!: Imate li u planu turneju izvan regije?

Nemamo takvih planova, sporadično se dogodi kakav poziv na neki festival i to bi bilo to.

KUŽIŠ?!: Kako biste opisali svoj najnoviji

album »Diksilend«? U čemu se on razlikuje od vaših prijašnjih studijskih ostvarenja?

Album »Diksilend« je soundtrack mjuza za depresiju, prohibiciju. Možda vi ovdje još ne znate što prohibicija znači, ali saznat ćete, pa će vam biti jasnije. Mi nemamo odgovor na tu situaciju, mi samo sviramo u ovo vrijeme. Svaki put pokušamo napraviti nešto novo, barem za sebe novo. Ovaj put željeli smo napraviti što je moguće organskiju ploču, da bude, bez obzira na to što je snimana u studiju, što je moguće bliže live izvedbi. Utoliko je »Diksilend« više svirački, a manje produkcijski, ako se tako nešto uopće može konstatirati za studijski album.

KUŽIŠ?!: Naslov jednog od vaših posljednjih hitova glasi »Na zapadu«, a u njemu na neki način kritizirate potrošačko društvo koje polako zahvaća i ove krajeve. Znači li to da ste se okrenuli angažiranosti?

Angažmana je djelomično bilo i u ranijim stvarima, ali su singlovi uglavnom bili ležernije pjesme. Za naslovnu numeru albuma slučajno smo izabrali »Na zapadu«. Zaključili smo kako ona najbolje opisuje taj moment u našem radu. Možda smo mi samo malo postali stariji, ozbiljniji u međuvremenu, pa nam nije sve tako šareno.

KUŽIŠ?!: U koju žanrovsku »ladicu« stavljate svoj zvuk?

Od početaka do danas prošarali smo mnogim žanrovima - od r'n'r-a, disca, funka, braziliane, amerikane... Jedino što bi imalo smisla reći je da smo pop, u principu ne volimo niti jedan žanr. Zato se i igramo s njima.

KUŽIŠ?!: Koji je po vašem mišljenju vaš najveći hit?

Naš najveći hit je najvjerojatnije pjesma »Tamo gdje je sve po mom«, ali na svu sreću imamo bar desetak pjesama koje su po popularnosti vrlo blizu tome. Tako da nam vlastita pjesma ne udara komplekse.

KUŽIŠ?!: Tko je zaslužan za tekstove pjesama?

Sve pjesme piše Coco Mosquito, gitarist i vođa benda.

KUŽIŠ?!: Coco je nedavno radio kao producent albuma hrvatske pop pjevačice Natali Dizdar. S kim bi volio još surađivati?

Možda bih volio raditi s Lakom. Čini mi se da relativno razumijem što bi on htio. Ili, Letu štuke su mi isto zanimljive, ali mislim da imaju sasvim zadovoljavajućeg producenta, tako da se ne bih htio petljati. Volio bih raditi s takvim autorima, jer mislim da bih tu i ja nešto naučio.

KUŽIŠ?!: Vaša najveća nagrada je...

Najveća nagrada nam je da publika na koncertima zajedno s nama pjeva naše pjesme stare po 10, sad već i 15 godina. Veća nagrada od toga ne postoji.

KUŽIŠ?!: Što privatno slušate?

Jednostavnije je spomenuti samo ono oko čega se možemo složiti. Zajednički volimo Kingse, Davida Bowiea, Blondie, Talking Heads, Princea... Ali još je više stvari oko kojih se razilazimo.

KUŽIŠ?!: U jednom ste razdoblju napravili stanku, zbog čega? Što vas je ponovno vratilo na scenu?

U jednom trenutku je došlo do zasićenja, a onda smo shvatili kako nam je ipak lijepo zajedno.

KUŽIŠ?!: Što se još promijenilo u međuvremenu na sceni?

Koncerti se danas rade produkcijski mnogo bolje. Osim toga, internet je dosta pridonio komunikaciji, naročito za avangardnu glazbu, koja na ovim prostorima nema neku medijsku podršku.

KUŽIŠ?!: Što je za vas timski rad?

Zajedno radimo prije svega aranžmane jer Coco donese pjesme koje već imaju melodiju, tekstove, akorde. I onda svi zajedno to čačkamo, igramo se, svađamo... A kad se u tome dogodi »ono nešto« svi znamo da se dogodilo i da više ne treba čačkati – već samo vježbati.

KUŽIŠ?!: Koji su vaši daljnji planovi?

Zasad samo možemo reći da su to nove pesme. Nisu još spremne, ali nadam se da će biti gotove ovih dana.

Jinxi su svoju karijeru započeli pod imenom High Jinx 1994 godine. Tijekom 1995. objavljuju prvo izdanje, kazetu »Sextaszy« otisnutu u 500 primjeraka u vlastitoj nakladi. Uprkos potpunom ignoriranju od strane domaćih medija, Jinxi uspijevaju odsvirati zavidan broj koncerata, a u ljeto 1996. s uspjehom nastupaju i na dva velika open-air festivala u Njemačkoj. Stalna postava benda konačno se formirala tijekom 1997. Snimili su 9 pjesama, ovog puta na hrvatskom jeziku i album »Second Hand« se pojavio na tržištu u prosincu 1997. Tada se u eteru zavrtio prvi singl »Smijem se«. Do sredine 1998. Jinxi su bili općepoznato ime i koncertna atrakcija u cijeloj zemlji. Hito vi su se nizali jedan za drugim, a krajem godine stiglo je i neočekivano međunarodno priznanje – nagrada francuskog državnog radija namijenjena najboljem mladom bendu u Europi (prije njih isto su priznanje dobili i The Cardigans).

U 1999. singl »Koliko suza« najavio je album »Pompei-ljetna ploča katastrofe«, objavljen u svibnju. Zreliji i kompletniji od prethodnika, album je polučio veliki komercijalni uspjeh i Jinxe poslao na još jednu dugu, trijumfalnu turneju, zaključenu tek krajem 2000. Početkom 2001., bend se povlači u Dubrovnik gdje priprema materijal za četvrti album. Singl »Tamo gdje je sve po mom« otkriva brazilske utjecaje na pop rukopis Coca Mosquita, a cijela »Avantura počinje«, objavljena u lipnju 2001., biva ocjenjena najboljim albumom Jinxa u karijeri. Nažalost, pjevačica Yaya sve teže podnosi obveze u sastavu i polako se udaljuje od ostalih članova. Na samom kraju 2002. kompilacija »Retro«, s bonus DVD-om, stavlja točku na fascinantnu karijeru i niz velikih pop hitova kakvih je u povijesti domaće scene bilo vrlo malo. Do povratka Jinx-a na scenu dolazi s albumom »Na zapadu« koji izlazi početkom lipnja 2007. godine. 2010. godine Jinxi izdaju svoj novi album »Diksilend« na kojem se našao i singl »Da smo se voljeli manje«.

NAJAVA

Cinema City – 18. do 25. lipnja, Novi Sad

Međunarodni filmski festival Cinema City u Novom Sadu, na kojem će biti prikazano više od 150 filmova u petnaestak programskih selekcija, bit će održan od 18. do 25. lipnja. Pokraj selekcije domaćih filmova Nacionalna klasa, za nagrade festivala natjecat će se i aktualna svjetska ostvarenja i pobjednici velikih festivala u programu Exit point, kao i niskoprorračunski filmovi u programu »Up

to 10.000 Bucks«, snimljeni uz proračun manji od 10.000 dolara. Ove godine bit će uvedena i tri nova programa – Nobarcode, ciklus umjetničkih filmova koji se bave istraživanjem suvremene kulture i svijeta, izbor omiljenih filmova publike velikih svjetskih festivala pod nazivom 360 stupnjeva i Hungry Days, koji čine debitantski filmovi u izboru redatelja Vladimira Perišića. Festivalski program čine i muzički, kratki, dječji, angažirani, dokumentarni filmovi, najbolji filmovi iz regije, omaži i retrospektive uglednih domaćih i svjetskih autora, a filmovi će se prikazivati u otvorenim kinima u Dunavskom parku i kod Katoličke porte. Nova središnja lokacija festivala je renovirano kino Arena cineplex, u kojem će se prikazivati filmovi iz natjecateljske selekcije i domaće premijere. Na Petrovaradinskoj tvrđavi, kao i prethodnih godina, bit će priređen prateći glazbeni program, koji obuhvaća nastupe domaćih i inostranih bendova i DJ-eva.

Novosadsko dječje ljeto – 21. lipnja do 31. kolovoza

Novosadsko dječje ljeto bit će održano od 21. lipnja do 31. kolovoza i ponudit će bogat program. Otvaranje manifestacije je 20. lipnja na glavnom platou novosadskog kupališta Štrand. Projekt Novosadsko dječje ljeto 2011. predstavlja odgovor na potrebe, kako djece tako i roditelja, da se kreativni sadržaji koji se nude tijekom godine, a za njih nema dovoljno vremena, produže ili ponude djeci tijekom ljeta. U programu sudjeluju brojne institucije i ustanove: DKC, Galerija Matice srpske, Muzej Vojvodine, Gradska knjižnica, Muzej grada, Kulturni centar, Narodno sveučilište Božidar Adžija, Mini klub, Capoeira akademija, Dječja Fantazija, Education Association (EA), Udruženje za likovni razvoj i edukaciju, Centar za likovni odgoj djece i omladine Vojvodine. Opširnije na www.novosadskodecijeleto.info.

T-Mobile INmusic Festival – 21. i 22. lipnja, Zagreb

Na Otoku hrvatske mladeži – Jarun u Zagrebu 21. i 22. lipnja bit će održan glazbeni festival Inmusic. Glavne zvijezde su: Arcade Fire, Grinderman, TV On The Radio, Mastodon, The Streets, Cypress Hill... Nastupit će i mnogi bendovi iz Hrvatske, te ostatka regije. Napomena: Studenti FER-a mogu ostvariti popust uz predložene važeće potvrde statusa studenta, koju mogu podignuti na studomatu s e-indexom!

Neno Belan i Fiumens – 1. srpnja, Beograd

Hrvatski pop-rock glazbenik Neno Belan sa svojim će pratećim sastavom Fiumens 1. srpnja održati koncert u bašči Studentskog kulturnog centra (SKC) Beograda. »U glavni grad Srbije Belan se vraća s upravo objavljenim novim singl/spotom 'Nedir nad morem plavim', odličnom pje-

s m o m za ulazak u ljetne praznike, za vrijeme kada su aktualne konobe, plaže i uvale... a u Beogradu bašča SKC-a«, najavljuju organizatori.

Santana – 6. srpnja, Beograd

Slavni gitarist Carlos Santana održat će koncert u Beogradskoj areni 6. srpnja u 21 sat. Legenda regge glazbe Jimmy Cliff zagrijat će atmosferu prije nastupa Santane.

Santana će nastupiti u Beogradu povodom promocije svog posljednjeg albuma »Guitar heaven: the greatest guitar classics of all time«, objavljenog u rujnu prošle godine.

Santana je član Rokenrol kuće slavnih, prodao je preko 90 milijuna ploča i nastupio pred više od 100 milijuna ljudi. Osvojio je deset nagrada Grammy, uključujući rekordnih devet za 36. album »Supernatural« (1999.). Album je do sada prodan u više od 25 milijuna primjeraka. Ugledni glazbeni časopis »Rollingstone« proglasio je Santanu za 15. na listi »100 najvećih gitarista svih vremena«.

preporuka

LadyGaga – »Born This Way« (Streamline, 2011.)

Trenutačno najveća svjetska pop-glazbena zvijezda LadyGaga objavila je krajem svibnja svoj novi, treći po redu album. Uz već prepoznatljive plesne pop strukture, »Born This Way« za razliku od prijašnjih albuma ove dive, donosi elemente rocka, čak i heavy metal gitara. Lady pjeva o neprolaznim američkim temama – slobodi i samoostvarenju, romansi na putu, spominje i utjecaje Brucea Springsteena... Sav taj »američki disco« dobro ilustrira omot albuma na kojem je prisutan motocikl, tako bitan sastojak ozbiljne rockerske ikonografije.

Pop industrija nije baš prostor za ozbiljnije glazbene sladokusce; previše je tu menadžerskih zahvata koji teško da mogu izbjeći kontroli, a sve s ciljem da se fascinira ciljna skupina mladeži. Takav je slučaj i LadyGage. Koncertni spektakli ove 25-godišnje Amerikanke talijanskog porekla pune dvorane diljem svijeta, njezini spotovi imaju desetke milijuna gledanja na youtube-u, a ekskluzive iz njezina privatnog života stižu na naslovnice svih značajnijih tabloida... Ipak, činjenica je da se radi o osobi talentiranoj za pop glazbu i s karizmom potrebnom za suvremeni show-biz. Naime, za razliku od brojnih glazbenih zvijezda kod nas, Gaga sama sklada, ali i pjeva svoje pjesme. Dakle, ispod estradne »ikone«, krije se netko tko ima veze onim čime se bavi. A to se da primijetiti.

D. B. P.

Pirati s Kariba: Nepoznate plime (SAD, 2011.)

Nova saga o piratskom kapetanu Jacku Sparrowu koji susreće zagonetnu ženu iz svoje prošlosti i strašnog kapetana Crnobradog. Kapetan Jack Sparrow (Johnny Depp) susreće ženu iz svoje prošlosti – karizmatičnu Angelicu (Penelope Cruz). Nije siguran je li u pitanju ljubav ili je ona samo nemilosrdna varalica koja ga iskorištava kako bi se dokopala informacije o tome gdje se nalazi Fontana mladosti.

Uskoro ga nagovara da se ukrcaju na brod »Queen Anne's Revenge«, na kojem je kapetan strašni Crnobradi (Ian McShane), pa se Jack uskoro nađe u neočekivanoj avanturi u kojoj ne zna koga se više treba bojati: Angelice ili Crnobradog!

Film je režirao Rob Marshall, producirao Jerry Bruckheimer, a za scenarij su odgovorni Ted Elliott i Terry Rossio, koji su pisali priče i za prva tri nastavka franšize.

filmski.hr

David Bohm: »O dijalogu«

Živimo u vrijeme konflikta i konfliktnosti, te stoga ne čudi da je sve više onih koji posežu za nešto laganim literaturom koja bi mogla dati odgovore na pitanje kako poboljšati međuljudske odnose. U moru onih koji nude paušalna i nedovoljno znanstveno utemeljena rješenja, našao se slavni fizičar David Bohm koji nudi suprotno gledište te nas u svojoj knjizi »O dijalogu«, koju je na hrvatskom jeziku izdala nakladnička kuća »Jesenski i Turk«, upoznaje s jednom od svojih najpoznatijih ideja (poznatom upravo pod nazivom Bohmov dijalog) o kvaliteti komunikacije i prihvaćanju sugovornikovih stavova.

Prema Bohmovu shvaćanju, dijalog je višestruki proces koji propituje mnogo više od uobičajenih predodžbi o razgovornom načinu izražavanja i o govornoj razmjeni. Riječ je o procesu koji istražuje neobično širok raspon ljudskog iskustva: vrijednosti do kojih nam je stalo, narav i intenzitet emocija, obrasce naših misaonih procesa, djelovanje pamćenja; primjenu naslijeđenih kulturoloških mitova i neurofiziološko ustrojstvo svakog trenutka našeg iskustva. Možda je najvažnije naglasiti da dijalog istražuje kako misao – koju Bohm smatra inherentno ograničenim medijem, a ne objektivnim prikazom stvarnosti – stvaramo i održavamo na kolektivnoj razini. Takvo istraživanje nužno za sobom povlači i propitivanje duboko ukorijenjenih pretpostavki o kulturi, značenju i identitetu. U svom najdubljem smislu, dijalog je poziv na iskušavanje održivosti tradicionalnih definicija ljudskosti i poziv na zajedničko istraživanje izgleda za bogatiju čovječnost.

Ž. Z.

7-10 JULY 2011

NOVI SAD, SERBIA
PETROVARADIN FORTRESS

ARCADE FIRE | PULP | PORTISHEAD | Grinderman

;UNDERworld. | deadmau5 UNHOOKED | Sedde legrand

MAGNETIC MAN | BEIRUT | TIGA | James Zabiela

digitalism | DJ SNAKE | PAUL KALKBRENNER

JORIS VOORN | STEVE AOKI | *Carl Cox* | MARCO CAROLA

HADOUKEN! | JOACHIM GERRAUD | GRAMOPHONEDZIE

tINI + MORE ACTS To Be Announced